

Er ref: Kulturdepartementet
Diariennr: KU2019/01308/RS

Ku.remissvar@regeringskansliet.se
Ku.rs@regeringskansliet.se

Vår ref: Linda Eriksson
Diariennr: R2019:37

linda.eriksson@skogsindustrierna.se

Yttrande över utkast till lagrådsremiss En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

Skogsindustriernas yttrande

Skogsindustrierna anser att utkastet inte är tillräckligt tydligt och utrett för att gå vidare till lagrådet och avstyrker därmed förslaget.

Förslaget innebär ett betydande ingrepp i den svenska rättsordningen där myndigheter och andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter i sin verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. Skogsindustrierna anser att det inte är förenligt med ovanstående att i förvaltningsärenden där enskilda intressen står mot varandra ge en part så tydligt företräde med en tydlig uppmaning till enighet/samtycke över huvudet på den andra parten.

Skogsindustrierna anser att en positiv särbehandling av samerna som urfolk kan vara motiverad för att bevara kultur, språk och traditioner samt vid lagstiftningsärenden där samerna såsom urfolk är berörda medan det är direkt olämpligt i samband med förvaltningsärenden där en sameby är part. I enskilda förvaltningsärenden som rör skogsbruk finns redan idag föreskrivna samråd och möjligheter till deltagande.

Skogsindustrierna anser att begreppet "särskild betydelse" behöver tydliggöras eftersom det finns en uppenbar risk att myndigheterna inte vill eller vågar ta ställning till om en åtgärd innebär påverkan av särskild betydelse eller inte för den samiska befolkningen, utan per automatik skickar alla frågor på konsultation vilket riskerar att leda till långa handläggningstider och ökad byråkrati för all verksamhet i den norra halvan av Sverige vilket självklart påverkar investeringsvilja, sysselsättning och möjligheten att bo och verka på landsbygden.

Konsekvenserna av förslaget bör utredas mer ingående. Förslagets påverkan och konsekvenser för enskilda och företag är inte utredda och är svåra att överblicka. Skogsindustrierna anser att förslaget kraftigt underskattar konsekvenserna för enskilda, företag, myndigheter och samhället i stort. I förslaget framhålls att det inte bedöms ha någon direkt påverkan på enskilda eller företag. Förutom den uppenbara risken för långa handläggningstider kan investeringsviljan i skogsbruket påverkas av otrygghet i ägande- och brukanderätten. Förslaget tar inte heller upp frågan om vilket ökat resursbehov för myndigheter, samiska företrädare, företag och enskilda som följer av konsultationsordningen och på vilket sätt kostnaderna för konsultationerna skall finansieras och fördelas.

Vidare kan man fråga sig vilka konsekvenser den föreslagna konsultationsordningen kommer att få för möjligheterna att genomföra den önskade omställningen till fossilfri och förnybar energiproduktion där en utbyggnad av vindkraften är en viktig komponent.

Det är viktigt att säkerställa att konsultationerna kan hanteras inom rimliga tidsgränser så att de inte äventyrar skogsbrukets ekonomi, planering och logistik. En brist på reglering av tidsåtgången öppnar för möjligheter att fördröja åtgärder och beslut som är föremål för konsultation. Skogsindustrierna anser att skyndsamt handläggning är nödvändig och att tidsgränser måste regleras.

Enligt Skogsvårdslagen ska samråd ske med berörd sameby innan avverkning får ske inom renskötelsens året-runt-marker. För FSC-certifierade markägare sker idag samråd med renskötande samebyer kring vissa ytterligare skogsbruksåtgärder. Som förslaget är skrivet idag ska samerna ges insyn i processen i ett tidigt skede vilket är vällovligt, däremot framstår det som mycket troligt att samerna kan komma att hantera samma frågeställning kring kommande skogsåtgärder flera gånger. Det finns markområden som används av flera samebyar och det kan komma ärenden där respektive sameby har motstridiga åsikter till de kommande skogsåtgärderna.

I utkastet konstateras det att den föreslagna lagen inte påverkar vilka som har rätt att överklaga beslut som följer efter konsultationen. Skogsindustrierna befarar att förslaget kan medföra fler rättsprocesser där alltför intressen ges möjligheter att driva rättsprocesser mot enskilda och företag.

Skogsindustrierna vill också peka på risken att förslaget kan leda till en ökad polarisering i stället för ökad samverkan och god dialog mellan olika näringar verksamma i norra Sverige.

För Skogsindustrierna
Linda Eriksson

Skogsdirektör